

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії викладачів
фахових дисциплін дошкільної освіти
(протокол № 1 від «30» серпня 2021р.)

Голова циклової комісії: Л.В.Кос

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РИТМІКА»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Форма навчання	денна/заочна

**Силабус курсу «РИТМІКА»
2021-2022 навчального року**

Назва курсу	«Ритміка»
Адреса викладання курсу	вул. Антоновича, 16
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Фахових дисциплін дошкільної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 012 Дошкільна освіта
Викладач курсу	Трачук Світлана Олександрівна
Контактна інформація викладачів	bunicha.s@gmail.com svitlana.trachuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Антоновича, 16, каб.3). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Вибіркова навчальна дисципліна читається для студентів II-го курсу, спеціальності 012 «Дошкільна освіта» впродовж четвертого семестру в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб підготувати майбутніх вихователів до практичної реалізації музично-ритмічних рухів в процесі організації святкових ранків, розваг, спортивних свят у закладі дошкільної освіти.
Мета та цілі курсу	<p>Метою викладання навчальної дисципліни “ Ритміка ” є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, знань, методик та методів, на основі яких відбувається процес музично-естетичного виховання, навчання, освіти і розвитку дітей дошкільного віку, засвоєння, усвідомлення та практична реалізація майбутніми фахівцями теоретичних, методичних і практичних основ музичного виховання дітей дошкільного віку, закономірностей процесу музичного розвитку дошкільнят, умов організації музично-педагогічної роботи з дітьми.</p> <p>Цілі курсу:</p> <p><i>методичні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ формувати в майбутніх педагогів дошкільної освіти функціональні та спеціальні знання і вміння, світоглядну, екологічну, моральну й художньо-естетичну цілісну систему знань щодо поняття музичної культури в сучасних умовах; ▪ наповнювати зміст музичного виховання культурно-історичними надбаннями українського народу; ▪ оволодіти методикою навчання музично-ритмічних рухів дітей дошкільного віку <p><i>пізнавальні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ знати філософські засади основ теорії навчання, теоретичні основи навчання, освіти й виховання;

	<p><i>практичні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ виховувати культуру спілкування; залучати до творчої діяльності в різних видах педагогічної діяльності з музично-хореографічного виховання у закладах дошкільної освіти; ▪ розвивати національну музичну духовно-практичну активність, зокрема вміло підбирати методи, засоби, форми навчання дітей дошкільного віку; ▪ забезпечувати розвиток їх творчих можливостей, здібностей формувати у здобувачів освіти необхідні практичні уміння й навички виконання музично-ритмічних рухів; ▪ розвивати художнє сприйняття: вміння відчувати характер музичного твору, його форму, усвідомлювати емоційну виразність танцю, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст; ▪ застосувати набуті знання, вміння і навички при виконанні творчих завдань; ▪ виховувати у здобувачів освіти активність, самостійність прагнення до творчості; ▪ удосконалювати художньо-естетичне сприйняття через танець та творчу діяльність; ▪ удосконалювати розвиток та ціннісну орієнтацію на традиціях народного мистецтва України. <p>-</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білан О. Програма розвитку дитини дошкільного віку „Українське дошкілля”. «Мандрівець». Київ: 2021 р. 264 с. 2. Богініч О. , Бабачук Ю. Рухливі ігри та ігрові справи з елементами спортивних ігор. Київ,; Мандрівець, 2014. 161 с. 3. Василенко К. Ю. Композиція українського народно-сценічного танцю Київ.: Мистецтво, 2000. 96 с. 4. Ванжа С. «Розгорнутий календарний план» : Ранок, 2021. 112 с. 5. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ.: Музична Україна, видання 5, 2018. 150 с. 6. Верховинець В. Весняночка (Ігри з піснями для дітей дошкільного віку та молодших школярів) Київ.: Музична Україна, видання 4, 2020р. 339 с. 7. Зайцев Е. Колесниченко Ю. «Основи народно-сценічного танцю». – Вінниця.: Нова книга, 2007. 416 с. 8. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навч.-метод. посібн. для студентів пед. навч. закладів Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Вінниченка, 2005. 324 с. 9. Роговик Л. «Психологія танцю». Київ.: Главник, 2008. 304 с. 10. Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль.: Навчальна книга – Богдан, 2009. 352 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Гелен Ідом і Ніколя Катрак Вчимося танцювати. Київ.: Махаон-Україна, 2001. 32 с. 12. Голдрич О.С. Методика викладання хореографії: навч. посібник. Львів.: Сполом, 2006. 84 с. 13. Карбон Ж. Збірник музичного репертуару для дітей у 4-х випусках «Сонячна музична скринька». Nasha idea . 14. Рехліцька А. М. Класичний танець: програма навчального курсу

	<p>Херсон.: Атлант, 2003. 116 с.</p> <p style="text-align: center;">Електронні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна національна програма "Освіта" ("Україна ХХІ століття"), (затверджена від 3 листопада 1993 р. N 896). – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93 2. Про вищу освіту: https://osvita.ua/legislation/law/2235/ 3. Сайт коледжу: https://pedcollege.lnu.edu.ua/ 4. Державні стандарти та їх функції: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti 5. Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-diyalnosti-zakladiv-osviti-sho-zabezpechuyut-zdobuttya-doshkilnoyi-osviti-u-20192020-navchalnomu-roci
Тривалість курсу	3 семестр - 90 год. , 3 кредити
Обсяг курсу	<p><u>Денна форма навчання</u> 30 година аудиторних занять: 10 – лекційні; 20 - практичних занять; 60 годин самостійної роботи.</p> <p><u>Заочна форма навчання</u> IV семестр: 12 годин практичних занять; 78 годин самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p><i>Здобувач фахової передвищої освіти повинен знати:</i></p> <p>зміст занять з ритміки та хореографії, <i>методику їх проведення</i> у закладах дошкільної освіти; завдання музичних занять та естетичного виховання, вимоги до них та організацію; музично-ритмічні рухи для дітей кожної вікової групи закладів дошкільної освіти; характер та будову музичного твору, засоби музичної виразності; назви основних позицій та положень класичної хореографії; методику навчання елементів танцювальних рухів; класифікацію, характеристику та назви основних рухів українських танців; основні назви рухів бального та історично-побутового танцю; розшифрування записів танців; правила безпеки праці, вимоги гігієни при проведенні занять з ритміки у закладах дошкільної освіти;</p> <p><i>Здобувач фахової передвищої освіти повинен вміти:</i></p> <p>виконувати основні позиції та положення класичної хореографії; загально-розвиваючі гімнастичні вправи; рухи українських танців і сучасної хореографії, історично-побутового танцю; створювати танцювальні номери, імпровізувати; записати композицію танцю, скласти сюжетно-образну драматизацію; методично правильно та кваліфіковано проводити заняття у закладах дошкільної освіти, реалізуючи принципи музично-ритмічного навчання при використанні різних форм і методів навчання; дотримуватись правил безпеки і вимог гігієни.</p>

	<p>Здобувач фахової передвищої освіти набуде компетентності:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК7 Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>Спеціальні компетентності (СК)</p> <p>СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.</p> <p>СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.</p> <p>СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).</p> <p>СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку</p> <p>СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій</p> <p>РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм</p> <p>РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.</p> <p>РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії</p> <p>РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>Ритміка, хореографія, постава, позиції рук, ніг, класичний екзерсис, народний тренаж, хореографічна композиція, танець, хоровод, драматизація програмової музики, інсценізація дитячих пісень, hip-hop, stretching.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний (денний) /заочний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем.</p>
<p>Теми</p>	<p>Подано у таблиці</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік у кінці IV семестру.</p>

Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання на рівні фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, навчальний показ, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні, групові та підгрупові завдання, дискусія, проекти. Робота в системі Viber, Microsoft Teams, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, музичний центр, станки, дзеркала. Наявність інтернет-зв'язку. Наочність для виконання практичних завдань з ритміки.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів.</p> <p>Поточне оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за такими видами робіт:</p> <p style="text-align: center;">Модуль I</p> <p>5 б – максимальний бал за практичне заняття. 5 б – максимальний бал за самостійну роботу.</p> <p style="text-align: center;">Модуль II</p> <p>5 б – максимальний бал за практичне заняття. 10 б – максимальне оцінювання контролю знань. 10 б - самостійна робота (есе, методичні рекомендації, проект, участь у виступах).</p> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для не зарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p style="text-align: center;">Оцінювання на заліку:</p> <p>Результати складання заліку оцінюються за балами поточного контролю, захисту заліку за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано»). <i>Семестровий залік</i> – це форма підсумкового контролю, що враховує при оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу, результати виконання ними практичних завдань під час занять і залікової роботи. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування студентів.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку та становлення ритміки. 2. Дослідження інституту Емілі Жака Далькроза. 3. Особливості українського національного танцю.

4. Характер музичного твору. Засоби музичної виразності.
5. Метроритм як засіб музичної виразності.
6. Будова (форма) музичного твору.
7. Вплив музики та танцю на характер дитини та її інтелектуальний розвиток.
8. Музично-ритмічні рухи та їх роль в освітньо-виховному процесі у закладах дошкільної освіти.
9. Основні принципи і завдання музично-ритмічного виховання.
10. Підбір музичного матеріалу для музично-ритмічних занять у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових особливостей дітей дошкільного віку.
11. Види музично-ритмічного виховання у формуванні особистості дитини.
12. Застосування музично-ритмічних рухів в освітньо-виховному процесі у закладах дошкільної освіти.
13. Основні завдання музично-ритмічного виховання у формуванні дитини.
14. Танцювальна творчість. Створення хореографічних номерів різних видів хореографії.
15. Ігрова діяльність. Характеристика і методика проведення ігор на музично-ритмічних заняттях у закладах дошкільної освіти.
16. Елементи хороводу для дітей різних вікових груп на музично-ритмічних заняттях у закладах дошкільної освіти.
17. Гімнастичні вправи. Методика їх проведення.
18. Музично-ритмічні рухи дітей молодшого дошкільного віку.
19. Музично-ритмічні рухи дітей середнього дошкільного віку.
20. Музично-ритмічні рухи дітей старшого дошкільного віку.
21. Інсценізація дитячих пісень в освітньо-виховному процесі у початкових класах школи.
22. Драматизація програмової музики в освітньо-виховному процесі у закладах дошкільної освіти.
23. Послідовність формування танцювальних навичок на музично-ритмічних заняттях у закладах дошкільної освіти.
24. Методичні прийоми постановки танцю на музично-ритмічних заняттях у закладах дошкільної освіти.
25. Історично-побутові танці на музично-ритмічних заняттях у закладах дошкільної освіти.

Практичні завдання

1. Види ходьби, маршу, бігу, стрибків.
2. Основні позиції та положення в класичній хореографії та народних танцях.
3. Уклін хлопчиків та дівчат в класичній хореографії та народних танцях.
4. Елементи українського народного танцю: «Колупалочка», «Тинок».
5. Перемінний крок, крок з притупом, па шассе.
6. Елементи українського народного танцю: «Маятник», «Голубці».

	<p>7. Елементи українського народного танцю: «Шнурочок», «Присядка», «Вихилясник».</p> <p>8. Приставний крок, крок з підскоком, потрійний крок</p> <p>9. Музично-ритмічні рухи дітей молодшого дошкільного віку.</p> <p>10. Музично-ритмічні рухи дітей середнього дошкільного віку.</p> <p>11. Музично-ритмічні рухи дітей старшого дошкільного віку.</p> <p>12. Інценізація дитячих пісень в освітньо-виховному процесі у початкових класах школи.</p> <p>13. Драматизація програмової музики в освітньо-виховному процесі у закладів дошкільної освіти.</p> <p>14. Хороводи весняного циклу (веснянки, гаївки, гагілки, ягілки).</p> <p>15. Гімнастичні вправи під музику</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання	
			ДШВ - 21	ДШВ - 22
Модуль І. Психолого-педагогічні основи музично-ритмічної діяльності дітей. <i>Змістовий модуль 1 Засоби музичної виразності.</i>				
1.	Тема 1. Предмет ритміки. Її значення у формуванні характеру дитини дошкільного віку. Основні позиції й положення ніг та рук, постава, уклін; Вивчення засад ритміки інституту Єміля Жака Далькроза.	Лекція – 1,5 год, Практичне заняття – 0,5 год. Самостійна робота – 5 год.		
2.	Тема 2 Основні завдання та принципи музично-ритмічного виховання у формуванні дітей дошкільного віку. Види ходьби, маршу, бігу, стрибків.	Лекція – 1 год, Практичне заняття – 1 год. Самостійна робота – 5 год.		
3.	Тема 3. Засоби музичної виразності: мелодія, гармонія, темп, лад, метроритм, динамічні відтінки, регістр, штрихи, тембр. Класичний екзерсис. Темброві групи інструментів симфонічного оркестру та оркестру народних інструментів.	Лекція – 1,5 год, Практичне заняття – 0,5 год. Самостійна робота – 5 год.		
4.	Тема 4. Будова (форма) музичного твору. Композиція танцю. Народний тренаж.	Лекція – 1,5 год, Практичне заняття – 0,5 год. Самостійна робота – 4 год.		
5.	Тема 5 Український орнаментальний хоровод. Хороводи весняного циклу для дітей дошкільного віку: веснянки, гаївки, гагілки, ягілки. Створення хороводів для дітей дошкільного віку. Контроль знань	Лекція – 1,5 год, Практичне заняття – 0,5 год. Самостійна робота – 4 год.		

Модуль II. Музично-ритмічні рухи дітей різних вікових груп закладів дошкільної освіти.				
<i>Змістовий модуль 1. Музично-ритмічні рухи дітей молодшого дошкільного віку.</i>				
6.	Тема 6. Значення музичних занять для розвитку дітей дошкільного віку. Види музично-ритмічних рухів. Приставний, перемінний кроки.	Лекція – 1,5 год, Практичне заняття – 0,5 год. Самостійна робота – 5 год.		
7.	Тема 7. Музично-ритмічні рухи для дітей молодшого дошкільного віку ЗДО. Імітаційні рухи. Підбір музичного матеріалу для музичних занять для дітей дошкільного віку.	Лекція – 0,5 год, Практичне заняття – 1,5 год. Самостійна робота – 4 год.		
8.	Тема 8. Вправи, хороводи для дітей молодшого дошкільного віку ЗДО. Крок з притупом, па шассе. Інсценізація дитячих пісень.	Практичне заняття – 2 год., Самостійна робота – 4 год.		
9.	Тема 9. Танці та ігри для дітей молодшого дошкільного віку ЗДО. Ігрова діяльність. Опрацювання теоретичних матеріалів для проведення музично-ритмічних занять в ЗДО. Контроль знань	Практичне заняття – 2 год., Самостійна робота – 4 год.		
<i>Змістовий модуль 2. Музично-ритмічні рухи дітей середнього дошкільного віку.</i>				
10.	Тема 10. Музично-ритмічні рухи для дітей середнього дошкільного віку ЗДО. Припадання, упадання. Посібники для музичних вправ, ігор і святкових ранків.	Лекція – 1 год, Практичне заняття – 1 год. Самостійна робота – 4 год.		
11.	Тема 11. Вправи та ігри для дітей середнього дошкільного віку ЗДО. Сюжетно-образна драматизація програмової музики. Створення сценарію до ранку в ЗДО.	Практичне заняття – 2 год., Самостійна робота – 4 год.		
12.	Тема 12. Танці та хороводи для дітей середнього дошкільного віку. Особливості українського національного танцю. Запис та розшифрування танців. Контроль знань.	Практичне заняття – 2 год., Самостійна робота – 4 год.		
<i>Змістовий модуль 3. Музично-ритмічні рухи дітей старшого дошкільного віку.</i>				

13.	<p>Тема 13. Музично-ритмічні рухи для дітей старшого дошкільного віку ЗДО. Крок з підскоком. Загально-розвиваючі гімнастичні вправи під музику.</p> <p>Методичні рекомендації до організації гуртка з хореографії для дітей дошкільного віку.</p>	<p>Лекція – 1 год, Практичне заняття – 1 год. Самостійна робота – 4 год.</p>		
14.	<p>Тема 14. Вправи, ігри, танці для дітей старшого дошкільного віку ЗДО.</p> <p>Танцювальна творчість та імпровізація.</p>	<p>Практичне заняття – 2 год., Самостійна робота – 4 год.</p>		
15.	<p>Тема 15. Історично-побутові танці та танці сучасної хореографії для дітей старшого дошкільного віку.</p> <p>Сучасна розминка. Елементи і композиції сучасної хореографії: stretching, hip -hop.</p> <p>Контроль знань.</p>	<p>Практичне заняття – 2 год,</p>		